

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Art. 6. An pœnitens teneatur acceptare pœnitentiam sibi à Confessario
impositam?

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

tingere potest, si quis ex inculcata oblivione aut inadvertentia comedat die vedito carnes, aut die festo omittat Sacrum, aut ex defectu plenæ deliberationis graviter alienæ famæ detrahat, grave malum v. g. mortem alteri imprecetur, aut aliud quid v. g. contra castitatem committat, quod tunc, dum commisit, ignoravit esse grave peccatum: ejusmodi enim vel oblivio vel ignorantia facit, ut, qui ex ea operatur, vel omnino non peccet, vel non gravius, quàm ipsi reprecensetur; & idcirco, ne Confessarium in re gravi decipiat, seque de peccato, quale non commisit, falsò accuset, necesse est, eam exculationem adferre. Denique III. *accusans* se, & non alios. Reperiuntur enim per sepe, qui non sua ipsorum, sed aliorum scelera recenseant longo ordine & serie: sic viri uxorum, uxores virorum, domini servorum, servi & ancillæ dominorum & dominarum, alii aliorum recensent peccata: sed hi utique malè agunt; id enim non est Confessio ad absolutionem obtinendam idonea, sed mera calumnia, detractio, vanitas, & peccatum grave, procul à reverentia utilissimi Sacramenti removendum. Quid de complice manifestando tenendum sit, jam supra n. 44. explicatum est.

88. *Conditio XVI. Parere parata:* id est, pœnitens ita sit animo dispositus, ut paratus sit obedire in his, quæ ei Confessarius injunxerit, videlicet ut remedia peccatorum, quæ ille suggererit, acceptet; consilia & monita, quæ dederit, sequatur; occasiones, quæ ab eodem prohibita fuerint, fugiat; pœnitentiam, quæ in satisfactionem, vel medicinam fuerit injuncta, æquo animo suscipiat &c. Bonac, n. 30.

Reginald, n. 91. Henricus l. 5. c. 4. n. 11. Hæc conditio partim est in consilio, partim in præcepto. Et quoniam occasione hujus conditionis opportunum est aliquid dicere de pœnitentiæ impositæ acceptatione, sit porro

ARTICULUS VI.

An pœnitens teneatur acceptare pœnitentiam sibi à Confessario impositam.

89. Cajetanus *T. 1. opusc. tr. 6. q. 2. a. 2.* apud Coninch *D. 10. d. 9. n. 77.* putat, non esse obligatum, sed posse pœnam peccatis debitam differre in purgatorium. Scotus apud eundem Coninch putat, eum quidem non esse obligatum ad acceptandam pœnitentiam, sed tamen, si acceptaverit, adimplendam. Hanc sententiam varii variè notant: alii vocant erroneam, alii temerariam, alii improbabilem. Quibus tamen censuris non obstantibus adhuc pro Scoto stat. Reginald. l. 7. c. 2. n. 14. & Diana 3. p. tr. 4. R. 51. & p. 2. tr. 15. *Miscell. R. 52.* ubi quatuordecim Auctores pro eadem refert, duplici potissimum fundamento nixos. Quorum primum est, quòd alioqui, si omnia in hac vita expianda sint, frustra futurum sit purgatorium. Alterum verò est, quia quando sunt plures modi solvendi idem debitum, penes debitorem est electio modi, quo debitum solvatur, juxta *Reg. Jur. in 6.* In alternativis debitoris est electio: sed pro pœna, peccatis remissis remanente & adhuc debita, varii sunt solvendi modi, vel per spontanea opera, vel à Sacerdote injuncta, vel per indulgentias, vel per pœnas in purgatorio sustinendas, vel

vel à DEO aliàs immittas: ergo peccatoris est eligere hunc vel illum modum satisfaciendi, nec potest ad certa opera obligari. Concilium Trident. *sess. 14. cap. 8. & can. 15.* quod Auctoribus hujus sententiæ obicitur, ita iidem explicant, ut dicant, tacitam conditionem subintelligendam esse, scilicet posse Confessarium ligare penitentes, si velint acceptare, & frui effectu Sacramenti, quod operibus à Sacerdote impositis majorem vim satisfaciendi impertit, quàm alioqui habeant: tunc enim esse satisfactoria ex opere operato, cum, si sponte suscipiantur, ex opere tantum operantis eam satisfaciendi vim habeant. Neque id repugnare auctoritati Iudicis; cum Confessarius sit instar Iudicis arbitrarij sponte electi, qui in invitum non potest majorem jurisdictionem exercere, quàm elector velit.

90. Hæc sententia etsi propter insignem, quam habet, auctoritatem liberanda omnino videatur à gravi illa, qua notata est, censurâ, suamque adeo mereatur probabilitatem; habet tamen nonnulla, quæ displicent. Et in primis quidem quòd duplicem distinguat rationem penitentia, satisfactoriam unam, alteram medicinale, & illam esse liberam, non verò hanc alteram: sed quis discernet, sitne penitentia satisfactoria, an verò medicinalis, cum utramque rationem conjungendam esse doceat Trident. *loc. cit.* Imò plerasque hodie solum medicinales esse, docet Laym. *l. 5. tr. 7. c. 3. n. 2.* & id ex eo colligit, quòd plerumque soleant esse leves: quasi verò non etiam levis satisfactio esse queat? Cui ergo usui erit, conscientiam ad medicinam sumendam constringere, si incertum sit, habeatne penitentia in-

juncta rationem medicina, vel vindictæ. Ad hæc non apparet, cur spontaneus consensus acceptantis inducat moralem seu gravem obligationem, cum quisque possit sibi tantum imponere, quantum vult: non est autem credibile, quòd quisque velit gravem in se suscipere obligationem, quando potest levem, cum in obligationibus potius id, quod minimum est, sit præsumendum juxta *Reg. 29. in 6. & 24. ff. eod.* Neque refert, quòd Confessarius me non possit judicare, nisi me sponte velim ipsi subicere: quia etiam Ludi Magister non habet in pueros potestatem, nisi velint ab ipso doceri: hac autem spontanea subjectione posita, non amplius est in eorum potestate, quidvis pro arbitrato agere, sed debent in ijs, quæ justa sunt, imperanti obsecundare: aliàs superioritatis & inferioritatis ordo perturbaretur. Ad id, quod de purgatorio adferebatur, dico, illud non esse pro ijs, qui nullam prorsus in hac vita penitentiam in vindictam suorum peccatorum suscipere, sed pro ijs, qui, dum adhuc in vivis essent, pro suis delictis integrè non satisfecerunt. Reliquias ergo sui debiti isti in flammis illis particularibus exsolvant, dum ultimum quadrantem pependerit. Quæ cum ita se habeant,

91. Judico, penitentem obligatum esse acceptare penitentiam, si sit rationalis, & velit absolvi. Suar. *D. 38. s. 7. n. 1.* Bonac. *D. 5. q. 5. s. 3. p. 4. n. 1.* Coninch *D. 10. d. 9. n. 79.* Valent. *D. 7. q. 14. p. 4.* Vasque *2. q. 84. a. 2. d. 1. n. 5.* & alii ferè plerique. Ratio est: tum quia sententia hæc est communi fidelium sensui congruentior: tum quia eidem plus favet Concilium Trident. cum cit. loco obligat Sacerdotes ad penitentiam injungendam: quæ obligatio

obligatio frustranea esset, si in pœnitente non responderet reciproca obligatio pœnitentiam injunctam acceptandi; tum quia Confessarius est verus & legitimus pœnitentis iudex, ergo potest pœnitentem in suo foro ad parendum æquæ sententiæ constringere.

92. Dixi autem I. *Si sit rationabilis*, & peccatorum gravitati, & peccatoris ipsius viribus, ac temporum consuetudini accommodata; qualis semper præsumitur, nisi contrarium constet, vel saltem probabili iudicio alicujus viri docti censeatur. Irrationabilem verò, & nimis difficilem, nec acceptare tenetur pœnitens; nec, si acceptavit, implere, nec ejus commutationem petere, quia acceptatio non inducit obligationem. Laym. l. 5. tr. 6. c. 15. n. 6. Coninch. n. 80. Idem est, si pœnitentia initio rationabilis, successu temporis nimis difficilis evadat ob mutatas circumstantias, quamdiu quidem ea difficultas perseverat. Si verò excessus non sit in specie aut qualitate operis, sed in numero & quantitate divisibili, ut precum, jejuniorum &c. ea pars erit implenda, quæ intra mensuram constiterit.

93. Dixi II. *Si velit absolvi*: quia pœnitentia sub conditione securæ absolutionis imponitur. Si ergo malit pœnitens sine absolutione recedere, quam pœnitentiam acceptare, non obligabitur: peccabit tamen venialiter, Sacramentum jam inchoatum temerè abrumpendo. Coninch. n. 80. Suar. D. 38. f. 7. n. 4. Fagund. l. 9. c. 3. n. 18. qui tamen cap. 4. n. 4. addit, si, quacunque ex causa, invalida fuerit absolutio, nullam inde oriri impostæ pœnitentiæ obligationem. Monet tamen Suar. l. c. Sacerdotem rectè facturum, si

pœnitentis fragilitati non nihil indulgeat, & leviozem imponat pœnitentiam, si graviozem acceptare detrectet.

94. Ceterum procedit hæc sententia etiam tunc, quando pœnitens confitetur peccata merè venialia; aut mortalia quidem, à quibus tamen jam antè directè fuit absolutus: quia etiam in hoc casu Sacerdos habet vetam potestatem jungendi pœnitentiam Sacramentalem, & consequenter etiam obligandi pœnitentem ad eam acceptandam. Coninch. n. 81. Henriq. l. 5. c. 20. n. 3. & aliqui alii. Reliqua, quæ de pœnitentia Sacramentali dicenda supersunt, comòdiùs infra dicentur p. 4. Interim subjungamus praxin ipsam Confessionis rectè breviterque instituendæ.

ARTICULUS VII.

Praxis Confessionis rectè & breviter instituendæ.

95. Conscientiâ diligenter discussâ, peccatisque in ordinem, prout Sacerdoti exponere volueris, redactis, ad Confessionalem sedem te conferes; in eam tamen non statim, tanquam ex itinere in hospitium irrumpes: ad modestiam te potiùs compones, animum colliges, & quid acturus sis, considerabis, expectabisque modestè, dum commoda ingrediendi occasio sit; nimis enim inurbanum, rusticum & indecens est, importunè cum magna circumstantium molestia, & fortè etiam scandalo ingressum urgere, tanquam de palmâ, aut bravo res agatur.

96. Cùm verò pœnitens locum Confessionis jam fuerit ingressus, supplex ad pedes